

[Alfred Hansen]

lov har der været et udtalt behov for at få foretaget løbende og dybtgående undersøgelser af konkurrenceforholdene og kapitalkoncentrationen i erhvervslivet, herunder af de egentlige ejerforhold.

Det er retsforbundets opfattelse, at den forløbne snes år på mange væsentlige områder øjensynlig har bragt betydelige ændringer med sig, deriblandt den forøgede betydning af de multinationale selskaber. Antallet af selvstændige næringsdrivende er stagneret eller faldet. Samtidig har indkøbskæder bredt sig, og der har været en tendens til, at større selskaber har spredt deres aktiviteter både vertikalt og horisontalt. Det vil derfor være af værdi for både erhvervslivet, forbrugerne og lønmodtagerne såvel som for hele samfundet at få disse forhold undersøgt, specielt på de områder, hvor der er grund til at formode, at en egentlig fri konkurrence er ophevet eller stærkt reduceret, ligesom det må anses for værdifuldt at få kortlagt disse forholds betydning for prisdannelsen. Men de forhold, som bør undersøges, er både åbenlyse og mere eller mindre skjulte eller uofficielle pris- og markedsbegrænsende aftaler, herunder leverandørbetingelser m. v. Også omfanget af selskabers opkøb af jord og fast ejendom bør undersøges i denne forbindelse.

Et sådant systematisk undersøgelsesarbejde vil utvivlsomt afdække behov for en ajourføring og andre ændringer af monopolloven, hvorfor det vil være rimeligt at lægge dette ind under kommissionens kompetence. Men dette må vi naturligvis drøfte i udvalget.

Desværre er det nok sådan, at der ikke er kommet en væsentlig anden holdning frem i folketinget, siden retsforbundets forslag som omtalt af hr. Poul Nielson var til debat i foråret. Man kan nok sætte spørgsmålstegn ved, om DKPs forslag om sammensætningen af kommissionen er rigtigt, om ikke man i højere grad skulle stile efter en vis paritet i sammensætningen, i hvert fald stræbe efter, at den ikke er for ensidig. Retsforbundets forslag, som var til debat i foråret, indeholdt en langt mere nuanceret sammensætning end den, DKP foreslår, men jeg forventer også, at DKP ikke har i sinde at lægge sig fast på denne sammensætning af kommissionen, men at det er noget, vi forhåbentlig kan forhandle os til rette om i udvalget.

DKP har ikke i forslaget eller i bemærkningerne nævnt noget om, hvor meget det vil

koste, og jeg vil godt spørge, hvilke udgifter der vil være forbundet med at bringe dette forslag i værk. Man gør en bemærkning om, at det må være ministeren, der afgør disse ting. Jeg vil godt spørge, hvor meget DKP har tænkt sig at ofre på denne kommissions arbejde.

Også jeg er, ligesom den radikale ordfører, skuffet over den socialdemokratiske ordførers, hr. Poul Nielsons, kommentar. Jeg følte, at hr. Poul Nielsons tunge ikke var socialdemokratiets tunge, men at hr. Poul Nielson talte med hr. Ellemann-Jensens tunge. Det var beskæmmende at se socialdemokratiets holdning på dette område, idet man rent faktisk her fortalte den danske befolkning, at man accepterer monopoldannelser. Det er ikke tilstrækkeligt at henvise til, at monopoltilsynet må klare disse ting. For få uger siden vedtog man her i tinget en prisstopplov, og den forlanger man skal overholdes. Dertil vil man tage en del af det mandskab, som er i monopoltilsynet, vel vidende, at det så vil få sværere ved at tilgodese det arbejdsfelt, som det har på andre områder.

For retsforbundets vedkommende står det helt klart, at vi fortsat er imod såvel statsmonopol som privatkapitalistisk monopol, og det skal være vort ønske, at vi i udvalget formår at overtale socialdemokratiet og andre, som i hvert fald burde gå ind for disse ting. Jeg nærer ingen naiv forestilling om, at jeg kan overtale fremskridtspartiet til det; det var jo klar tale, der kom – den var ikke overraskende, men den var særdeles skuffende.

Wilhelm (VS):

Bortset fra et par datoer er dette forslag, hvis ikke jeg har overset noget, en fuldstændig ordret gentagelse af DKPs forslag fra efteråret 1976, og jeg kan derfor i hovedsagen klare denne omgang ved at henvise til det, vi sagde om det ved den førstebehandling, der var den 14. januar 1977 – det findes i Folketingstidende 1976-77, 1. samling, sp. 3789. Der udtrykte vi, på hvilke områder vi havde sympati for de hensigter, der er i forslaget, men vi udtrykte også en kritik af den konkrete udformning. Det gjaldt især kommissoriet, som er upræcist, og det gjaldt beføjelserne, som er udhulet meget kraftigt ved § 4, stk. 3. Vi kom også med nogle bud på, hvordan man kunne rette de ting op, men jeg